

igen meggyengült, és 74 éves korában, 1917. június 15-én Berlinben elhunyt. Helyére, a Potsdami Intézetben dr. Eötvös Lórándot szerették volna meghívni, aki akkor már súlyos beteg lévén a megtisztelő megbízatást elvállalni már nem tudta [1].

Közel 100 év távlatából megállapíthatjuk, hogy *Helmert* – szellemi hagyatéka révén – ma is itt él közöttünk. Hajtsuk meg fejünket a 19. század kiemelkedő geodétájának szakmai nagysága előtt.

Dr. Székely Domokos

HALÁLOZÁS

Dr. Kolozsvári Gábor

Szomorú szívvel közöljük, hogy a geodézia és bányamérés szakembergárdája ismét szegényebb lett. A szakterület egyik kiemelkedő egyénisége dr. Kolozsvári Gábor aranyoklevelés földmérőmérnök, a műszaki tudomány kandidátusa, egyetemi tanár, a Miskolci Egyetem Geodéziai és Bányaméréstani Tanszékének volt vezetője, az OMBKE Bányamérő Szakcsoport volt elnöke, az MTA Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya Geodéziai Tudományos Bizottságának volt tagja, a Nemzetközi Bányamérő Egyesület 1.

Bizottságának volt nemzeti képviselője, 2009. január 21-én, életének 77. évében, váratlanul elhunyt. Személyében a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának azon nyugdíjas professzorát tiszteljük, aki mintegy 30 éven keresztül bányamérnökök generációjának oktatta a geodézia és bányamérési ismereteket, nevelte őket e szakterület megismerésére, szeretetére.

Dr. Kolozsvári Gábor, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának nyugdíjas professzora, 1932. május 23-án, Miskolcon született. Elemi és középiskolai tanulmányait ugyanitt végezte. 1950-ben érettségizett a Fráter György Gimnáziumban, és még ebben az évben fel-

vételt nyert a Műszaki Egyetem Földmérőmérnöki Karára, Sopronba.

A diploma megszerzése után, 1954-ben a Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalathoz helyezkedett el két éves kötelező szakmai gyakorlatra. Ez idő alatt a vállalatnak majdnem minden osztályán dolgozott, részt vett városmérési, topográfiai munkákban, később pedig a vállalati főhatóságnál közreműködött a kataszteri földmérési és tagosítási munkákban.

A szakmai gyakorlat eltelével 1956-ban az Ózdvídeki

Szénbányászati Tröszt Bányamérési Osztályára helyezték át. Itt részt vett a tröszt több milliárd forintos beruházási és rekonstrukciós bányamérési munkáinak mérési irányításában, területi irányítója volt az egercsehi és farkaslyuki bányauzemeknek.

1961-ben áthelyezéssel, ipari kádercserével adjunktusi beosztásba került a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Kara Geodéziai és Bányaméréstani Tanszékére. Ebben a munkakörben, kezdetben Milasovszky Béla, később Hoványi Lehel professzorok irányítása alatt dolgozott.

Dr. Kolozsvári Gábor a Bányamérnöki Kar Geodéziai és Bányaméréstani Tanszékén, 1973-tól

IRODALOM

- [1] *Otto Eggert*: Nekrológ (Zfv. 1917)
- [2] *Regőczy Emil*: *Helmert F. R.* (GK 1967/6)
- [3] *Ádám József* (és társai): Az 1906. évi IAG Konferencia 100 éves évfordulójára (GK 2006/8)
- [4] *F. R. Helmert*: Die mathematischen und physikalischen Theorien der Höheren Geodäsie (Berlin, 1880, 1884)
- [5] *B. Wanach*: Nekrologe F. R. Helmert (Astronomischen Ges. 1918)
- [6] *H. Peschel*: 50 éve halt meg F. R. Helmert (Vermessungstechnik, 1967)
- [7] *Homoródi Lajos*: Felsőgeodézia (Egyetemi Tankönyv, 1966)

egyetemi docens, *Hoványi* professzor nyugdíjba menetele után pedig 1981-től tanszékvezető egyetemi tanár. Professzorként több mint egy évtizeden keresztül a bányamérés tanterv előadója, vizsgáztatója.

Egykori tanítványként a bányamérést én is nála hallgattam, előadásából alapos felkészültségem mindig visszatükröződött. Hallgatói szerettek, tisztelték.

Igen gazdag szakmai tudományos tevékenységének gerincét a geodézia, bányamérés tan, bányakárton, ipari geodézia területek folyamatos ápolása, oktatása jelentette. Behatóan tanulmányozta a bányászati áttörési mérések tervezésének kérdését. Egyetemi doktori és kandidátusi értekezésében is ezt az igen fontos és érdekes témakört vizsgálta. Szakcikkeiben, tanulmányai-
ban számos más szakmai problémával is foglalkozott, közülük is kiemelendők a az invarációs szalag használata, az új mozgásmérési módszerek, sokszögelési hálózatok tervezése, kiegyenlítése, a bányászati szintezési vonalak zárlati hibáinak elosztása, a budapesti metróállomások elmozdulásmérései, a nagyméretű olajtartályok deformációmérései, a metróállomások mozgólépcsőinek ellenőrző mérései. Szakmai irányításával több egyedi mérőműszer kialakítása és gyakorlati bevezetése valósult meg, elsősorban a talaj-, kőzet- és építménymozgások, alakváltozások méréséhez. Résztvevője volt a tanszéken kifejlesztett és szabadalmaztatott automatikus vonalkövető és digitalizáló berendezésnek.

Széles körű szakirodalmi munkásságát igazolja a közel 50 magyar és idegen nyelvű szakcikk és az öt egyetemi jegyzet, amelyeknek szerzője, illetve társszerzője volt, és amelyekből a legutolsó a Geodézia és Bányamérés I-II., a Bányamérés tan tantárgy jelenlegi oktatásának alapjegyzete. Emellett *Dr. Kolozsvári Gábor* felelős szerkesztője volt *Hoványi* „Bányamérés” és „Külfejtések felmérése” című egyetemi tankönyveinek, továbbá *Sárközy Ferenc* „Geodézia” című egyetemi tankönyvének, lektorként részt vett a kőolaj- és földgázipar geodéziai és bányászati iparági sa-

bályzat kidolgozásában. Részt vett a Bányászati Kutató Intézet kiadásában megjelentetett „Bányamérési irányelvek” összeállításában.

Kolozsvári professzor szakmai munkásságának jelentős eredményei kapcsolódnak a Nemzetközi Bányamérő Egyesülethez (ISM) és az OMBKE Bányamérő Szakcsoporthoz. Az ISM 1. Munkabizottságának magyar delegáltja volt. Részt vett az 1972. évi budapesti ISM kongresszus szervezésében, ahol előadást is tartott. 1985-től négy éven keresztül a bányamérő szakcsoport vezetője volt, elnöksége idején ISM elnökségi ülés volt Magyarországon. A 2007-ben ismét Magyarországon tartott ISM XIII. Kongresszuson már nem vállalt előadást. A bolgár *Konstantin Georgiev*, az ISM egykori elnöke, itt a magyar bányamérők szerepéről tartott előadásában a jeles magyar bányamérők között említette meg az ő nevét is. A bányamérésben végzett munkájáért részére a szakcsoport 2003-ban „*tiszteletbeli hites bányamérő*” címet adományozott.

Munkáját számos kintetetéssel ismerték el: a bányászati kiváló dolgozója (1960), az oktatásügy kiváló dolgozója (1973), a Bányászati Szolgálati Érdemérem négy fokozata (1977, 1982, 1986, 1990) és a Signum Aureum Universitatis Miskolciensis kitüntetés, valamint több más szakmai és egyéb elismerésben is részesült.

Tehetséges, szorgalmas, szerény ember volt, a becsületesen végzett munka, az oktatás, a tudomány és a szakma iránti alázat jellemezte egész életét és munkásságát. A geodézia és bányamérés szakterület tudósa, Miskolci Egyetem egykori kiváló oktatója távozott közülünk.

A rá szeretettel emlékező szakmai közösség, évfolyamtársai, egyetemi és tanszéki dolgozók, egykori hallgatói nevében, volt tanítványként, később munkatársként, a Geodéziai és Bányamérési Intézet Tanszék jelenlegi vezetőjeként fájó szívvel búcsúzom *Kolozsvári Gábor* professzor úrtól és mondok utolsó Jó szerencsét. Emléket megőrizzük.

Dr. Havasi István
tanszékvezető